

PSYKISKA LÄMNINGAR

För att förstå det som vi senast sade ifråga om "schamanismen", vilket i det hela taget är det huvudsakliga skälet till att vi här lämnat denna översikt över denna, måste man lägga märke till att detta fall av kvarvarande spår av en urartad tradition, vars högre eller "andliga" del försvunnit, i grund och botten är alldeles jämförbart med det fall, vari också de psykiska kvarlevor, en människa lämnar efter sig i det hon övergår till ett annat tillstånd, kan användas till vad som helst, sedan de så övergivits av "anden". Antingen de används medvetet av en magiker eller trollkarl eller omedvetet av spiritister, har de mer eller mindre olycksbringande effekter, som kan uppstå därav, uppenbarligen intet att göra med den egentliga beskaffenheten av den varelse dessa element tidigare tillhörde. Det är bara en särskild kategori av "vilsefarande inflytanden", såsom den fjärranöstliga traditionen uttrycker det, vilka på sin höjd bevarat ett rent illusoriskt sken av denna varelse. Vad man måste inse för att rätt förstå en dylik likhet är att de andliga inflytandena själva för att kunna verka i vår värld nödvändigtvis måste taga sig ändamålsenliga "underlag", först i den psykiska ordningen, sedan i själva den kroppsliga ordningen, så att det då finns någonting analogt med en människas sammansättning. Om dessa andliga inflytanden därefter av någon anledning drar sig tillbaka, förblir deras förutvarande kroppsliga "underlag", platser eller föremål (och när det gäller platser, hänger deras läge naturligtvis samman med den "heliga geografin" vi tidigare talade om), icke mindre laddade med psykiska element, vilka till och med är desto starkare och mer bestående ju mäktigare verksamhet de tjänat till att vara förmedlare av och vara redskap för. Man torde därav kunna logiskt sluta att det fall, där det handlar om viktiga traditionella och initiatiska centra, som varit slocknade en längre eller kortare tid, i det hela taget är det som medför de största farorna i detta avseende, antingen det är blott oförsiktiga, som framkallar våldsamma reaktioner av de psykiska "konglomerat", som där lever kvar, eller framför allt "svartmagiker", för att använda det gängse uttrycket, som bemäktigar sig dessa för att manipulera dem efter sitt gottfinnande och därav erhålla verkningar i enlighet med sina avsikter.

Det första av de båda fall vi just angivit räcker till att förklara, åtminstone till en stor del, den skadliga karaktär som vissa spår av försvunna civilisationer uppvisar, när de råkar grävas fram av människor, vilka, liksom de moderna arkeologerna okunniga om allt som rör dessa ting, just därigenom med nödvändighet handlar oförsiktigt. Därmed är inte sagt att det ibland ej kan föreligga ytterligare något annat, nämligen att den eller den forntida civilisationen kunnat i sitt sista skede urarta genom en omåttlig utveckling av magin (1), och dess återstoder kommer då givetvis att behålla prägeln därav i form av psykiska inflytanden av ett mycket lågt slag. Det kan även vara fallet, utan att någon dylik urartning alls föreligger, att platser eller föremål speciellt preparerats till försvarsverkan mot sådana som otillbörligen befattar sig med dem. Ty dylika försiktighetsmått har i sig intet otillbörligt, även om det att man fäst en alltför stor vikt vid detta icke är det gynnsammaste tecken, emedan det vittnar om en upptagenhet med ting rätt fjärran från den rena andligheten och rent av kanske om en viss okunnighet om den verkliga makt denna äger i sig själv utan att behöva tillgripa dylika "hjälpmedel". Men frånsatt allt detta kan kvarvarande psykiska inflytanden, berövade den "ande" som en gång styrde dem och sålunda nedsatta till ett slags "spöktillstånd", mycket väl själva reagera på vilken provokation som helst, också en ofrivillig sådan, mer eller mindre oordnat och i varje fall utan något samband med deras avsikter som fordom använde dem till en verksamhet av ett helt annat slag. Lika litet har de löjliga manifestationerna av de psykiska "lik", som ibland uppträder vid spiritistiska seanser, något samband med möjliga göranden och låtanden, under allehanda omständigheter, av de individualiteter, vilkas subtila form de utgör och vilkas efterlivstida "identitet" de alltjämt någotsånär låtsar, till hänförelse för de

naiva som så gärna vill taga dem för "andar".

De ifrågavarande inflytandena kan alltså vid många tillfällen vara tillräckligt skadliga redan när de blott är lämnade åt sig själva. Detta är ett förhållande, som inte uppkommer ur något annat än själva naturen av dessa den "mellanliggande världens" krafter. Mot dessa förmår ingen något, lika litet som någon kan hindra "fysiska" krafter, vi menar de krafter som hör till den kroppsliga ordningen och som fysikerna befattar sig med, från att under vissa betingelser också vålla olyckor, som ingen mänsklig vilja kan hållas ansvarig för. Man kan därigenom förstå de moderna utgrävningarnas verkliga betydelse och deras faktiska roll i att öppna vissa av dessa "rämnor" vi talat om. Men dessutom är samma inflytanden i vars och ens makt som kan "fånga" dem, liksom också de "fysiska" krafterna är. Det säger sig självt att bådadera då kan tjäna de mest skilda och rent av de mest motsatta ändamål, allt enligt dens avsikter som bemäktigat sig dem och sedan riktar dem efter eget skön. Och vad de subtila inflytandena beträffar, om det faller sig att det är en "svartmagiker", är det nog uppenbart att han kommer att göra ett bruk av dessa som är helt motsatt det som de kompetenta representanterna för en regelrätt tradition ursprungligen kunnat göra.

Allt som vi hittills sagt kan tillämpas på de spår som efterlämnats av en fullständigt ut-slocknad tradition. Men det finns anledning att vid sidan om detta fall betrakta ett annat: det då en gammal traditionell civilisation så att säga överlever sig själv, i den bemärkelsen att dess urartning drivits därefter att "anden" till sist fullständigt dragit sig tillbaka. Vissa kunskaper, som i sig själva inte har något "andligt" utan blott hör till de möjliga tillämpningarnas område, kan alltjämt fortsätta att meddelas, och i synnerhet de lägsta av dem. Men naturligtvis kommer de att vara fallna för alla slags avvikelser, ty också de utgör endast "lämningar" av ett annat slag, eftersom den rena lära, de normalt skulle vara beroende av, har försvunnit. I ett dylikt fall av "överlevnad" kan de psykiska inflytanden, som traditionens representanter tidigare använt, alltjämt "fångas", även utan deras vetskap som skenbart fortsätter den, men är då framdeles orättmätiga och blottade på all verklig auktoritet. De som faktiskt betjänar sig därav genom dessa, har sålunda fördelen att ha till sitt förfogande, såsom omedvetna redskap för de verksamheter de vill utöva, icke längre bara så kallade "döda" ting utan även levande människor, som likaledes tjänar till "underlag" för dessa inflytanden och som naturligtvis skänker dessa en mycket större livskraft. Det är exakt detta vi åsyftade, när vi betraktade ett exempel som "schamanismen", naturligtvis med det förbehållet att denna inte kan andragas utan urskillning ifråga om allt som man har för vana att inordna under denna något ovanliga beteckning, som kanske inte råkat i samma grad av misskredit.

En tradition som sålunda avvikit är verkligen död såsom sådan, alldeles såsom den för vilken det inte längre finns några spår av fortsättning. För övrigt gäller att, om den alltjämt vore om så bara något levande, en dylik "omstörtning" uppenbarligen icke på något sätt skulle kunna äga rum, då ju en sådan i det hela taget icke är annat än ett återupplivande av det, som lever kvar av en tradition, till tjänstgöring i en enligt själva definitionen antitraditionell riktning. Man bör emellertid tillägga att också innan förhållandena gått därefter och så snart de traditionella organisationerna så förminskats och försvagats att de inte längre kan bjuda ett tillräckligt motstånd, kan mer eller mindre direkta agenter för "motståndaren" (2) redan tränga in i dem för att arbeta på att påskynda ankomsten av den stund då "omstörtningen" blir möjlig. Det är inte säkert att de lyckas därmed i alla dessa fall, ty allt som fortfarande har något liv i sig kan alltid åter bli herre över sig självt. Men om döden inträder, finns fienden sålunda på plats, skulle man kunna säga, fullt beredd att draga fördel av sin ställning och att genast utnyttja "likt" för sina egna syften. Företrädarna för allt i den västliga världen som numera fortfarande har en äkta traditionell karaktär, såväl på det exoteriska som på det initiatiska området, torde ha, anser vi, det största intresse av att draga nytta av denna sist gjorda anmärkning, medan tid ännu är, ty omkring dem saknas tyvärr ej de hotfulla tecknen på en dylik "infiltration", och de är tydliga för dem som kan skönja dem.

Ett annat övervägande, som också det har sin betydelse, är detta: om "motståndaren" (vilken natur vi skall försöka att närmare precisera i det som följer) har fördel av att bemäktiga sig orter, som varit säte för gamla andliga centra, varje gång han kan göra det, är det inte enbart på grund av de psykiska inflytanden som där finns samlade och på sätt och vis "står till förfogande". Det är också just på grund av dessa platsers särskilda läge, ty det är naturligtvis så att de ingalunda godtyckligt valts till den roll de fick sig tilldelad i en eller annan tidsålder och i samband med den eller den traditionella formen. Det är kunskapen i den "heliga geografin", som bestämmer ett dylikt val, och denna är liksom varje annan traditionell vetenskap lämpad efter omständigheterna, kan avledas från sitt rättmätiga bruk och kan tillämpas "bakvänt". Om en bestämd plats är "privilegierad" att tjäna till att utsända och rikta psykiska inflytanden, när dessa är bärare av en andlig verksamhet, är den det ej i mindre grad, när samma psykiska inflytanden utnyttjas på ett helt annat sätt och för ändamål motsatta all andlighet. Denna fara för att vissa kunskaper avleds, som vi här finner ett mycket tydligt exempel på, förklarar många av de förbehåll som är en helt naturlig sak i en normal civilisation men som de moderna visar sig alldeles oförmögna att begripa, emedan de vanligtvis ser en vilja att "monopolisera" dessa kunskaper i det som bara är en åtgärd ägnad att så långt som möjligt hindra deras missbruk. Sanningen att säga upphör denna åtgärd att göra verkan först i det fall då de organisationer, som förvarar de ifrågavarande kunskaperna, låter olämpliga individer tränga in i sig, ja till och med, som vi just sagt, agenter för "motståndaren", vilka då har till ett av sina närmaste mål att röja dessa hemligheter. Intet av detta har förvisso något direkt samband med den verkliga initiatiska hemligheten, vilken, som vi ovan sagt, ligger uteslutande i "det utsägliga" och "det som ej kan meddelas" och uppenbarligen just därigenom är skyddad för oförsynt forskning. Men även om det här rör sig endast om sådant som beror på omständigheterna, bör man likväl inse att de försiktighetsmått, som kan vidtagas i dessa förhållanden till förebyggande av varje avvikelse och följaktligen varje skadlig handling som kan uppstå därav, är långt ifrån ointressanta praktiskt sett.

Antingen det rör sig om själva platserna, de inflytanden som förblivit knutna till dessa eller också kunskaper av de slag vi just nämnt, kan man i alla händelser erinra om det gamla ordspråket "*corruptio optimi pessima*" (3), som måhända är mer tillämpligt här än i varje annat fall. Det är nog rutenhet man egentligen bör tala om, till och med i detta ords bokstavligaste mening, eftersom de "lämningar", som här är inblandade, är jämförliga med det som alstras, när det som varit en levande varelse förruttnar. Och då all förruttnelse på sätt och vis är smittsam, kommer själva dessa alster av förgångna tings upplösning att få en särskilt upplösande och sönderdelande verkan överallt där de "projiceras", framför allt om de utnyttjas av en klart målmedveten vilja. Här föreligger det, skulle man kunna säga, ett slags "andebesvärjelse", som använder psykiska kvarlevor av helt annat slag än dem av mänskliga individualiteter, och den är säkerligen icke mindre fruktansvärd, ty den har därigenom mycket mer omfattande möjligheter att verka än den folkliga svartkonsten, och det går icke ens att jämföra dem i detta avseende. För övrigt kan sägas att så långt det i dag är gånget med dessa ting, måste våra samtida sannerligen vara mycket blinda för att inte ha den ringaste aning därom!

Noter

- (1) Det förefaller som om detta varit fallet i synnerhet med det gamla Egypten.
- (2) Man vet att "motståndare" är den bokstavliga betydelsen av det hebreiska ordet *Shatan* och att det här i själva verket handlar om "makter", vilkas karaktär nog i sanning är "satanisk".
- (3) "Värst är den bästes rutenhet" (latin). (Översättarens not.)

Ovanstående text utgör kapitel XXVII av René Guénons bok *Kvantitetens herravälde och tidens tecken*. Boken är en översättning från franskan av Lars Adelskogh. Originalets titel är *Le Règne de la Quantité et les Signes des Temps*. Svenska översättningen © Lars Adelskogh 2013. Eftertryck eller annan återpublicering, helt eller delvis, såsom elektronisk text på internet eller på annat sätt, förbjudes.